

Rolf Ahlström

Socialnämnd 2011-05-25

Kommunalt bostadstillägg (KBH) för personer med funktionsnedsättning

Sammanfattning

Vid socialnämndens sammanträde den 23 mars 2011 fick socialchefen i uppdrag att utreda förutsättningar för införande av kommunalt bostadstillägg för funktionshindrade (KBH).

I uppdraget ingår att utreda förutsättningar, kostnader och konsekvenser av ett införande av KBH för personer med funktionsnedsättning och som beviljats insatsen bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt Lagen med stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I uppdraget ingår också att analysera i vilken omfattning KBH bör täcka hyra över ett visst belopp.

I dag finns inget lagrum som styr införandet av KBH varför det är kommunen som avgör om KBH ska införas.

De givna förutsättningarna är att endast personer som är beviljade insatsen bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt LSS kan komma i fråga som sökande av bostadstillägget..

Likabehandlingsprincipen kan styra att antalet sökande kan bli större än de som idag omfattas av uppdraget.

Kommunens kostnad för subventionering av hyror överstigande 5 000 kronor/månad blir 1 200 000 kronor/år.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar godkänna föreliggande utredning

Lisbeth Sämä
Socialchef

Lagrum

I 9 § 9 LSS regleras vuxnas rätt till bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad. Socialstyrelsen har gett ut föreskrifter och allmänna råd, SOSFS 2002:9/S/, om bostad med särskild service för vuxna.

I kommunallagen kap 2 § 2 behandlas likabehandlingsprincipen.

Beskrivning av boendeformerna

Det finns tre huvudformer av bostad

- Det kan vara fråga om en av kommunen anvisad särskilt anpassad bostad utan fast bemanning eller en servicebostad med visst fast basstöd genom anställd personal för anläggningen eller slutligen en gruppbofastad med behövlig fast kollektiv bemanning som i huvudsak ska täcka de boendes hela stödbehov.
- Servicebostad är en fullvärdig bostad med god tillgänglighet där omfattande service kan ges dygnet runt. Servicehus är en anläggning med flera servicebostäder. Här finns fast anställd personal på anläggningen samt gemensamma utrymmen för service och gemenskap. Servicebostäder kan också vara förlagda i vanliga flerfamiljshus.
- Gruppbofastad är en boendeform för vuxna funktionshindrade som inte klarar eget boende eller boende i servicebostad. Genom gruppbofastadens stöd får funktionshindrade möjlighet att skapa sig ett eget hem.

Bakgrund

År 1969 rekommenderade Svenska Kommunförbundet kommunerna att anta grunder för kommunalt bostadstillägg för handikappade. Intentionen med KBH var att stimulera funktionshindrade att skaffa moderna och lätt-skötta bostäder, lämpliga med hänsyn till den enskildes funktionshinder. KBH var alltså avsett att täcka en merkostnad för boendet som uppstått på grund av funktionsnedsättningen.

Aktuell situation

KBH är ett frivilligt åtagande från kommunernas sida. Det finns inga lagar som reglerar KBH. En majoritet av Sveriges kommuner har idag inget kommunalt bostadstillägg för handikappade. Genom att försäkringskassan kan besluta om bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, handikappersättning samt vårdbidrag finns det idag andra ersättningssystem för funktionshindrade. Ett flertal kommuner i stockholmsområdet, inklusive Stockholm, har dock KBT. Likaså har exempelvis Göteborg och Malmö. Här menar man att KBH utgör ett komplement till övriga bostadsbidrag och bostadstillägg.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) kommer förmodligen att under år 2015 utreda frågan om KBH ska vara möjligt att söka i Sveriges alla kommuner.

Förutsättningar för att beviljas KBH

- Den enskilde måste tillhöra LSS personkrets och beviljats insatsen bostad med särskild service för vuxna.
- Den enskilde måste söka KBH.
- Den sökande måste påvisa merkostnad, till följd av funktionsnedsättningen, utöver den s.k. genomsnittshyran (5 250 kr/mån). Den baseras på Försäkringskassans genomsnittliga boendekostnad för Storstockholm 2011.
- Den sökande måste vara bosatt och folkbokförd i Täby kommun.
- Den aktuella bostaden ska vara av god standard och vara ändamålsenligt utrustad med hänsyn till den enskildes behov till följd av funktionsnedsättningen.
- Den enskilde bör informeras om möjligheten att ansöka till försäkringskassan om bostadsbidrag/tillägg. Om så inte sker prövas om KBH- beloppet ska minskas med motiveringen att behovet helt eller delvis kan tillgodoses på annat sätt, dvs. genom bostadsbidrag eller bostadstillägg.

Principer för beräkning av KBH

Genomsnittshyran år 2011 i Storstockholm för en till två vuxna uppgår till 5 250 kr/mån. KBH kan exempelvis beviljas för hela eller delar av hyresbeloppet som överskrider genomsnittshyran. KBH kan fastställas efter en beräkning, som baseras på den enskildes bostadskostnad, övriga bostadstillägg och bostadsbidrag, inkomst och förmögenhet.

Kostnader

För närvarande är 122 personer beviljade bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt LSS.

Kostnaden för subventionering av hyror överstigande ca 5000 kronor/ månad beräknas till 1 200 000 kronor/ år eller ca 100 000 kronor/månad. Här har inga avdrag för t.ex. inkomst eller andra bidrag gjorts.

Likabehandlingsprincipen

I kommunallagen slås fast att ”kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.”

Det är möjligt att en kompletterande utredning behöver göras för att säkerställa att kommunmedlemmar med funktionshinder inte oriktigt berövas möjligheten att söka KBH därför att de inte har insatsen bostad med särskild service för vuxna.

Slutsatser

I dag finns inget lagrum som styr införandet av KBH varför det är kommunen som avgör om KBH ska införas.

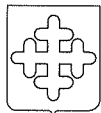
Förutsättningarna är att endast personer som är beviljade insatsen bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt LSS kan komma ifråga som sökande av bostadstillägget. Likabehandlingsprincipen kan styra att antalet sökande kan bli större än de som idag omfattas av utredningsuppdraget.

Kommunens kostnader för den föreslagna subventioneringen av hyror överstigande 5 000 kronor/månad blir 1 200 000 kronor/år.

SKL kommer förmodligen att påbörja en utredning år 2015 om eventuellt införande av kommunalt bostadstillägg för funktionshindrade. Det är mycket svårt att i nuläget göra en bedömning av hur en sådan utredning kommer att påverka framtida beslutsunderlag.

Bilaga

Exempel på uträkning av KBH

Beräkning av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBH)

Om boendekostnaden uppgår till 7 500 kronor/ månad för den enskilde och genomsnittshyran uppgår till 5 250 kronor/ månad kan KBH beviljas med 90 procent av hyresbeloppet som överstiger genomsnittshyran: $7\,500 - 5\,250$ kronor = **2 250 kronor**. Detta belopp x 90 procent blir **2 025 kronor/månad**.

Alltså hyreskostnaden för den enskilde minskar från 7 500 kronor/månad till 5 475 kronor/månad.

När den enskilde har en inkomst som överstiger 214 000 kronor (fem prisbasbelopp $5 \times 42\,800$) kan KBH minskas med 20 procent av den del av inkomsten som överstiger detta belopp. Anta att den enskildes årsinkomst är 314 000 kronor då minskas KBH med 20 procent av 100 000 kronor för hela året = 20 000 kronor. Avdraget per månad blir 1 667 kronor.

I ovanstående exempel utbetalas slutligen $2\,025 - 1\,667$ kronor = 358 kronor/månad i KBT.

Observera att detta är räkneexempel lånade från Stockholms stads rutiner gällande från 2010-01-01.